

41

Arkeologiska undersökningar  
i Virmo socken i juni 1929.

b.

Grävningar invid fyndstället för en  
spjutspets från vikingatiden på Rii-  
himäki backe å Impo hemmans mark i  
Raimela by.

Di ett par arbetare den 3. oktober 1928 skulle  
resa en telefonstolpe på den nordöstra sluttning-  
en av en låg, av åkrar omgiven backe, kallad  
Riihimäki på Impo hemmans mark i Raimela  
by och för detta ändamål grävde en grop, hittade  
de i mörk sotig kulturjord en spjutspets med  
silvertauscherad holk och stötte något djupare på  
berggrund, varför en ny plats för stolpen måste  
utas ungefär 4,50 m längre åt N vid ~~de~~ backens  
fot. Spjutspetsen tillvaratogs av herr Aug. Laine  
i Virmo och sändes till Nationalmuseet, där  
den inlästes och erhöll inventarienumret 8974.

[Fyndstället kartlades och undersöktes av mig  
och studeranden Torbjörn Dahlberg den 18. och  
19. juni 1929.

Den från N till S ca 60m lång och från W till  
O ca 40m bred och endast 2-3 m höga backen,  
som fått sitt namn efter Impo hemmans via, vil-  
ken förut stött på dess <sup>sydöstra</sup> södra ända, befinner  
sig 100m O om byvägen från Raimela by till Tur-  
sunperä by och ungefär 200m från Mynäpöns  
vänstra strand. Vid dess norra ända och här och där  
på sluttningarna träder berget i dagen. En körväg  
leder från byvägen till backen och fortsätter däri-

från i östlig riktning till ägorna. För närva-  
rande finnes en 32 m lång och 16 m bred åkertappa  
på backens platta och står en lada på dess östra  
sluttning. På samma sluttning, men närmare  
backens norra ända och mellan körvägen och åkern  
har den ovannämnda spjutspetsen blivit hittad.  
Jfr vår kartskiss nr , där fyndstället är ut-  
präkat.

Sedan jag efter en stunds parlamentarande  
erhållit hemmansägarens tillstånd till fyndstäl-  
lets undersökning, tillvål med villkor att icke ut-  
sträcka grävningarna ända till körvägen, utstaka-  
des av oss ett 6 m långt och 3 m brett område  
på sluttningen mellan körvägen och åkern, dock  
lämnades mellan vägen och grävningssområdet  
en ca 40 cm bred strimma orörd. Sluttningen var  
här relativt brant: på den korta sträckan av 3 m  
från åkern till vägen höjde sig marken med cirka  
1 m.

Då efter grästorrens borttagande en än glesare,  
än tätare sänläggning av mindre i svart kultur-  
<sup>jord</sup> liggande stenar blev synlig och ett par brända  
benbitar hittades, blev det klart för oss att vi hade  
att göra med ett typiskt brandgravfält från järn-  
åldern under flat mark. Den för telefonstolpen  
grävda gropen (i rutan c 2) hade av Laine blivit utvid-  
gad och var nu 80 cm lång och 55 cm bred samt  
fylld av svart kulturjord. På ungefär 40-50 cm djup  
mötte <sup>här</sup> berggrund. Laine hade vid sin letning, vil-  
ken dock snart avstygdes av borden, hittat blott  
ett skivformigt bronsfragment och några (icke insän-  
da) bitar av lerklining.

Vår grävning gav följande resultat. Det underökta området bildade den östra randen av ett gravfält, som utan tvivel sträcker sig in under hörrågen och väster om denna ett stycke upp för backen. (Detta kunde dock icke experimentellt utvisas, emedan jag icke fick utföra försöksgrävningar under hörrågen och högre upp på backen utan måste nöja mig med den endast med svårighet erhållna tillåtelsen att undersöka slutningen närmast fyndstället). Den ovan nämnda stensättningen under torven sträckte sig icke ända till slutningens fot, utan upphörde 50-60 cm ovanför denna. Högre upp lägo stenarna i 2-3, lägre ned för slutningen i 1-2 lager på varandra med mycken jordfyllning emellan. På grävningens områdes norra resp. nordvästra del (rutorna d 1, d 2, c 2) avbröts stensättningen av en grupp större stenar, av vilka några hade höjt sig över torven. Längre åt SO (rutorna c 1, c 2, b 1, b 2) höjde sig berggrunden något och trädde med några kullar fram i dagen; dessutom lägo även här några stora stenar. Kulturskiktets mäktighet avtog i överensstämmelse därmed hastigt från slutningens högre del ner till foten till. Medan <sup>detta lager</sup> den i västra delen av rutorna b 2, c 2 och d 2 kunde gå till ett djup av 40-50 cm under jordytan, var det i rutorna b 1, ~~och~~ c 1 och d 1 betydligt grundare och icke mårare.

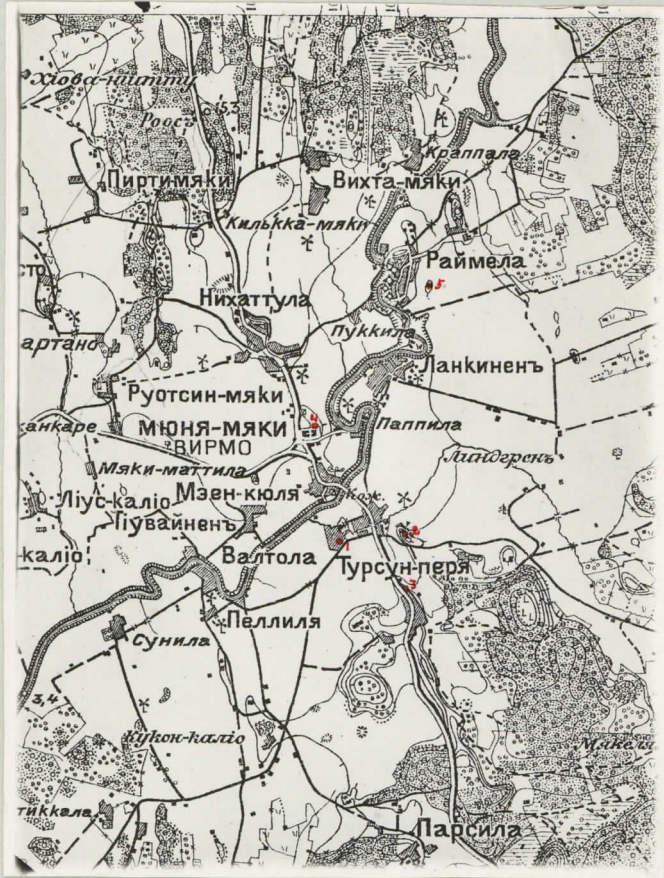
I västra delen av rutorna c 2 och d 2 innehöll kulturskiktet brända benbitar, dock blott i mindre kvantiteter. De där funna bitarnes sammanslagda vikt utgör endast 110 gr; ännu sällsyntare blevo de längre ned för slutningen samt i områdets sydöstra del, där

endast enstaka bitar kunde upptäckas vid foten av den stora stenen 1,63. I stället hittades där stora mängder för det mesta små lerkliningsbitar. Ensam i rutan a 2 upplöskades sådana bitar till en vikt av 3,115 kg, i b 1 1,678 kg, i vardera av rutorna b 2 och c 2 0,495 kg. Därmed innehåller rutorna d 2, c 1 och d 1 blott få kliningsbitar. - Att så små kvantiteter brända ben hittades i grävningssområdet beror utan tvivel därpå att vi här ha ett görn med en periferisk del av gravfältet. - De få metallföremål, som hittades under grävningen, lägg i överensstämmelse härmed alla i områdets västra och nordvästra del, de flesta av dem omedelbart invid eller helt nära områdets sydvästra gränslinje (utmed körvägen). De utgjordes av delar av kvinnosmycken och obestämbara fragment av brons- och järnföremål. Viktigast bland fynden voro två till varandra hörande bitar av en i bälleden illa medfaren rund spännskaft av brons av Spjeltgrens typ 2 (F. M. 1897 sid. 6), som torde kunna dateras till slutet av 900- eller början av 1000-talet, således till samma tid som spjutspetsen. Utom metallföremålen (och de andra redan omnämnda fynden), vilka här icke behöva ~~beskrivas~~ uppräknas, emedan de äro beskrivna i museets katalog, hittades i grävningssområdet ett par hästhänder, några bitar slagg, något litet kolstyck samt ett mindre antal lerkärlsbitar. Flerstallet av de ristnärmande hittades i rutorna c 2 och d 2 och torde härröra från åtminstone 4 kärl, av vilka 2 äro ornerade. - Som en allmän iakttagelse må ännu framhållas att metallföremålen hittades nära grävborren i ett djup av ungefär 15 - 28 cm, medan lerkärlsbitarna och kliningsstyckena till en del uppträdde på större djup. (H. M. 9039: 1-45). Efter undersökningen återställdes grävningssområdet efter förmåga i sitt förra skick.

Alfred Hackman.

# Мунämäки

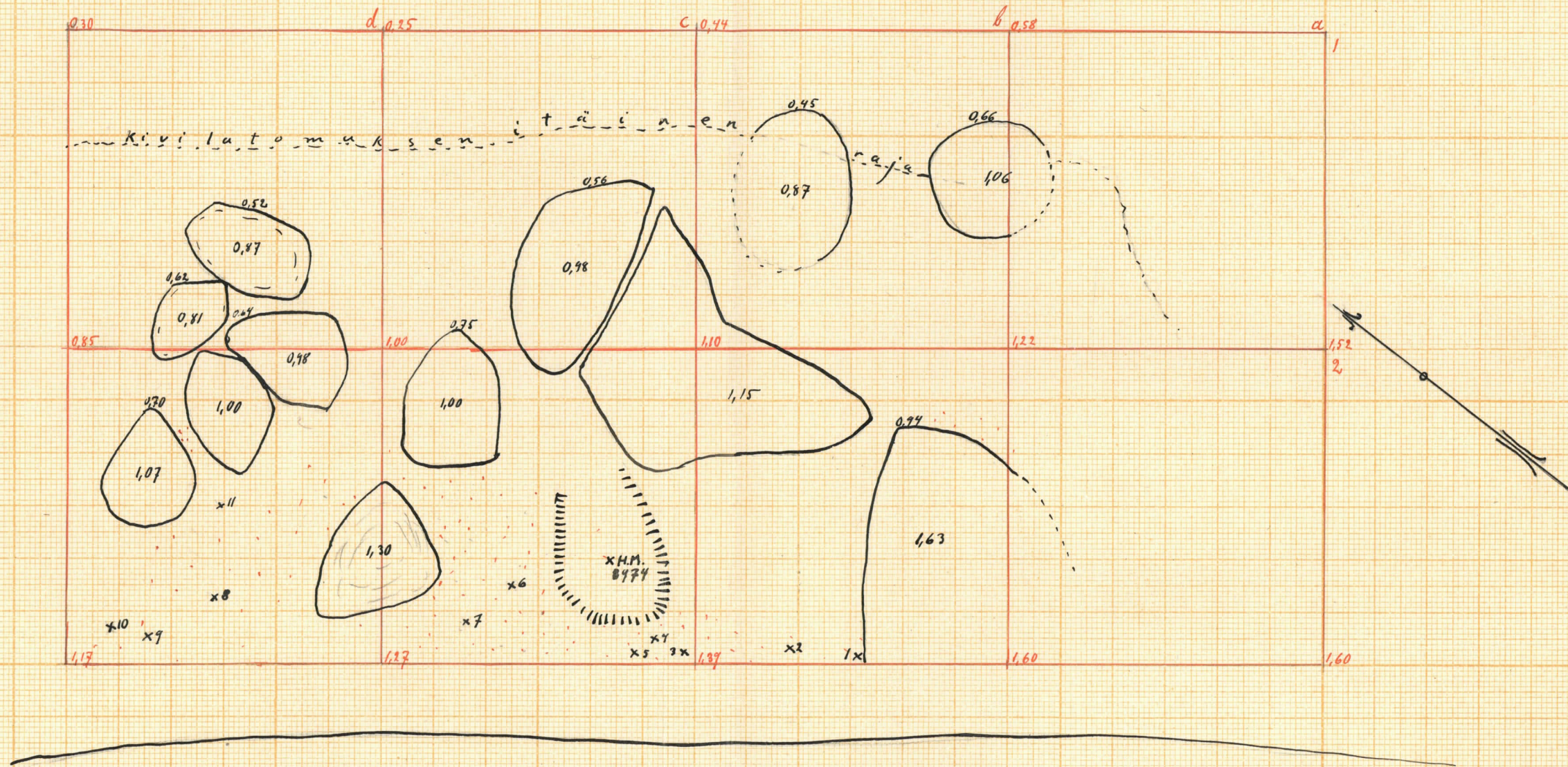
Rautakautisia löytöpaikkoja.



1. Tursunperän Franttilan nummi:— 2. Tursunperän  
Myllymäki.— 3. Tursunperän Pahikkalan mäki (Rau-  
tio).— 4. Munnänummi.— 5. Raimelan Impon talon Riit-  
himäki.

+0

○ Telefooni-  
tolppa



a j o t i e

Mynämäki  
 A. Hackmanin kaivausalue  
 Raimelan Impon talon  
 Riihimäellä.  
 (H.M. 9039)

Poltettujen luiden levenemisalue  
 on merkitty punaisilla pisteillä.



Haukkalan talon pellot ja

pellto

pellto

R

entisen  
riihen  
perustus

lato

pelto

+2,11

+2,25

1,62

+1,79

+0,50

ä

+2,30

+1,42

+1,61

+2,09

1,90

telefoonitalppa  
0,44

TO



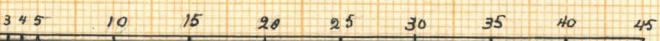
Mynämäki

Raimelan kylän Impon talon

Riihimäki

A. Hackmanin kaivausalue  
on merkitty punaisella katkoviivalla

A. Hackman  
1929



Mynämäki.



levy 7168.

1. Riihimäki Raimelan kylän Impon talon maalla, NO-lta katsottuna.  
Rinteellä X X on poltto kalmisto. (H. M. 9039).



levy 7169.

2. Riihimäki N:ltä katsottuna. Rinteellä X X on viikinki ajan  
poltto kalmisto.





levy 7170.

3. Poltto kalmisto Raimelan kylän Impon talon Riihimäellä.  
(H.M. 9039). Turpeen alla oleva kivilatomus on paljastettu.



levy 7171.

4. Riihimäen polttokalmisto tutkimuksen alaisena.

A. Mackman 1929.